

ABONY

Társadalmi, ipari, kereskedelmi és közgazdasági lap.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egészévre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyedévre	2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.	

Felelős szerkesztő

TEMESKÖZY GERZSON

Kiadótulajdonos

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint előfizetési és hirdetési díjak közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendőek
— Nyilttér sora 1 korona. —

Általános a panasz,

hogyan hol ezt, hol azt az élelmi cikket igen nagy nehezséggel, vagy sehogy sem, a tüzelő anyagot pedig sokszor egyáltalán nem lehet beszerezni, sok feltétlen szükséges háztartási cikket viszont csak horribilis áron.

Első legszükségesebb élelmi cikk, a liszt beszerzése ütközött igen nagy nehezségbe, mert — állítólag — malmaink nem öröltek, vagy nem örölhetek, ennél fogva a lisztárusok nem kaphattak árut.

Mint halljuk, ez irányban történtek lépések a nehezségek elhárítására, amennyiben Papp Péter főjegyző egy pár lisztkereskedővel érintkezésbe lépett, akik azt az ígéretet tették, hogy ezután fedezve lesz a lakosság liszt szükséglete.

Köszönjük főjegyzőnknek eme gondoskodását, de az, hogy a lisztkereskedők szóbeli ígéretet tettek, nem nyújthat teljes garanciát a szükségletek kielégítésére, erre nézve szükségesnek vélnők, ha a hatóság a malomtulajdonosokat is bevonná a megállapodásokba, a melyek aztán írásba foglalva tartalmaznák azt is, hogy miként akarják biztosítani a szükségleteket?

Erre azért is szükség van, mert biztos tudomásunk van arról, hogy a Báró Harkányi uradalom

idejekorán felajánlott 1000 mm. búzát a lisztkereskedőknek, akár részletekben is, beszállítva, — de nem fogadták el; tehát itt kiszaladt a lábuk, illetve a lábunk alól az a bizonyos gyékény.

Második fontos szükségleti cikkünk a hus. Egyik napról a másikra szökik föl az ára kilónként 10–20 fillérrel, anélkül, hogy a fogyasztó közönség annak indokai felől tisztában volna. Itt is a hatósági beavatkozásra lenne szükség és pedig oly módon, hogy a beszerzési és a kimérési ár közötti különbség meghatározottassék.

Van egy közgyűlési határozatunk, mely szerint a hatósági szék bármikor felállítható, ha azt a fogyasztó közönség érdekei követelik. Nem mondjuk mi, hogy ez a hatósági szék állandó üzembe legyen, de időközönként szükség lenne megnyitni, hogy az illetékes tényezők tájékozódást szerezzenek a husárra vonatkozólag; a miből ha egyéb haszon nem lenne, mint a fogyasztó közönség megnyugtatója, az is elég lenne.

A harmadik fontos szükségleti cikk a tüzelő anyag. Itt már teljesen az árusok szabályozatlan kénye-kedvére van a közönség utalva. Ha az árusoknak terhére van az anyag beszerzésével járó teendők,

nem hozatnak, nem tartanak anyagot s a közönség mehet a sóhivatalba panaszna, erről ugyan csakugyan nem tehet senki. Itt is a hatóságnak kellene közbe lépni s kutatni az okokat, melyek miatt a közönség szükséglete nem nyer kielégítést s ha nyer is, miként?

Szó sincs róla, a háborús viszonyok kivételes állapotokat teremtenek, de a kivételes állapotok ne arra szolgáljanak, hogy azokat egyesek saját előnyeikre kihasználhassák, hogy azok, akiknek van pénzük befektetésekre, a kik iparszerűleg üzik a kínálat és kereslet lebonyolítását, akiknek van eladni valójuk, — meggazdagodjanak, akik pedig rájuk vannak utalva, tönkre menjenek, hanem a kivételes, a rendkívüli állapotok teremtsenek kivételes és rendkívüli intézkedéseket is az érdekek összeütkezésének kiegyenlítésére.

Egyes emberek gyámoltalanak arra, hogy magukon segíthessenek, egy-egy társadalmi osztálynak, magának az egész társadalomnak kell össze fogni, hogy a helyzet annyira, amennyire lehet, elviselhetővé válják.

Bizonyos társadalmi tényezőknek kellene közre működni abban, hogy szerzetelenségek semmi irányban ne forduljanak elő, hogy a közfelfogás nyugodtan viselje el a megpróbáltatások nehéz napjait, hogy tisztában lehessen azzal,

hogyan bármily nehezek a viszonyok, másként nem lehet.

Ha tudja a közönség, hogy van valami szervezet, mely érdekei felett őrködik, ha látja azt, hogy bizonyos tényezők törődnek velük, sorsukkal, ha látják, hogy önzetlen emberek működnek közre érdekeik megvédésére, áldozatokra kész és szívesen nélkülöz.

Látjuk, hogy a jóléti bizottság milyen szépen működik, mily lelkiismeretesen intézi a hadba vontak családjai ügyeit, nem lehetne-e egy nép-jóléti bizottságot is szervezni, mely nagyon szép és nagyon szükséges missziót teljesítene a közjólét és a közmegnyugvás előmozdítására.

Tegyük meg, nem kerül pénzbe, csak egy kis fáradságba, a mit igazán megérdemel az a közönséges közönség, mely legjobban érzi a kivételes állapotok súlyát.

Temes.

Közgyűlés

Képviselőtestületünk f. hó 5-én közgyűlést tartott, Egedi József bíró elnökletével, melyen Papp Péter főjegyző előterjesztette, hogy a volt kaszálóbérlő társaság felügyelő bizottsága felajánlotta a községnek a kaszálóban lévő felszereléseit, méltányos árban való megváltásra, javasolta, hogy a közgyűlés, az előljáróság és a kaszáló bizottság becslése szerinti következő áráért a felszereléseket vegye át.

1. A tanyába való fák, oszlopok 88 drb. á 44 fill. 35 kor. 20 fillér.

2. Külső kútnál 2 gémagas' 2 gémostor, 2 dézsa és 2 vályú összesen 40 kor. 20 fill.

3. A tanyában lévő kút két vajú csatornákkal, egy dézsával 40 korona.

4. Egy sertés akol deszkából 20 korona.

5. Egy döghordó kocsis 25 korona.

6. A vasutnál lévő kút, egy vályú és felszerelése 120 korona. Összesen 280 kor. értékben.

A javaslat egyhangulag elfogadtatott s a közpénztár terhére kiutaltatott.

Koncz Pál kaszálóbérlő társulati elnök a vételár sürgős kifizetését kérte, ami azonban — tekintettel a közpénztár állapotára s arra, hogy ez a rendkívüli kiadás azonnal fedezetet nem nyerhet — későbbre halasztatott.

Egyben a főjegyző javaslatára, a kaszálóbérlő társaság 600 kor. biztosítéki összegét, a közgyűlés a letétpénztárból kiutalta.

Nagy Lajos jegyző bejelentette, hogy a községi kórház számadásánál az 1914. év végével 550 kor. deficit mutatkozott, mely onnét származott, hogy az elmúlt félévben a kórház mitsem jövedelmezett, részben a háborús viszonyok, részben orvosok hiánya miatt, minthogy ezt az összeget fedezni kellett, kérte annak kifizetését tudomásul venni, a mit a közgyűlés el is fogadott.

Néhány illetőségi kérdés letárgyalása után Pintér Gyula az iránt szólalt föl, hogy a tanyai lakosok postai küldeményei nem kézbesítettek pontosan, de többnyire sehogy sem, úgy, hogy azok hét számra rakásra gyűlnek a postahivatalban. Ő ugyan úgy segített a dolgon, hogy ezen felgyűlemlett leveleket a népségi irodában magához vette s az ott nagyszámban megforduló asszonyoknak kiosztja kézbesítés végett. Ez azonban nem lehet állandó intézkedés, minthogy közérdeket lát — különösen a mostani viszonyok között, midőn a legfokozottabb érdeklődések tárgyai a hadba vonult levelei — ezeknek pontos kézbesítésében, kéri az előljárást intézkedését az ügy szanálására.

Papp Péter főjegyző válaszolt az interpellációs felszólalásra s kifejtette, hogy a pusztázó rendőrök eddig közre működtek a kézbesítéseknél az ő szíveségéből, de arra állandóan nem kötelezhetők, minthogy azonban a postavezetővel történt megbeszélés alkalmával ígéretet kapott arra nézve, hogy a községi lovasrendőrök megfelelő díjazásban fognak részesülni s így e

tekintetben nem fog fennakadás történni, mert addig is intézkedni fog a kézbesítések iránt. Ezt a közgyűlés és az interpelláló is tudomásul vette.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

„Akárki, akárhol üldözze, kinozza az én fajomat, vagy felekezetem tagjait, az engem magával szemben talál.“

Két kis hirecske kezdetű multheti vezércikkének eme önérzetes kijelentése felbátorít engem is arra, hogy az ott megtámadott főrabbi és — magyar zsidóság védelmére kelve szíves engedelmevel megvilágítsam az ott fölvetett „zsidó kérdést.“

„Hová mennék a Te lelked előtt S a Te színed előtt háva futnék? Ha felszállnék az égbe — ott

[vagy Te Ha lebecsátkozom az alvilág-

ba, — ime ott vagy! Ha felkapnék a hajnal szárnyaira, Ha laknám a végső tengeren, — Ott is a Te kezéd kalauzolna

Kézen fogva tartana jobbold. Ha mondom: bizony sötétség

[borít el engem És éjjel válik a világosság

[körülöttem, A sötétség sem sötét Neked, És az éjjel világít mint a nappal

[stb.“ (Zsoltárok 139, 7-12)

Sejtem, hogy Dávid király eme örökszép fohásza vagy más hasonló könyörgés fakadt a Zepelinnek és tengeralattjáró nasszadok okozta rémület óráiban az angol főrabbi ajkain, sejtem, hogy ezt — vagy hasonló — imát rendelt el gyülekezete izgalmanak lecsillapítására.

Méltatlannak bizongult volna ezzel a chief-rabbi, kinek kezében van Anglia zsidóságának erkölcsi és lelki vezetése, diszes és felelőségteljes állására? Az én szerény véleményem szerint: hivatása magaslatán áll az a pap, ki komoly, nehéz időkben, mikor nagy gondok és nagy fájdalmak ekevasa szántja fel a sziveket, köteletségének ismeri erősíteni a lelkeket, bátorítani a csüggedőket, fölemelni a bánattól és aggodalomtól sujtottakat, táplálni a bizalmat a borzalom napjaiban.

De mikor ennek az imádságnak az éle mi ellenünk és dicső szövetségesünk ellen fordul! Én reám ugyan a lapoknak ama hirecskéje csak azt a benyomást keltette, hogy „kuriózumot“ közöl: ime, aeroplánok veszedelme ellen is van már imádság, de szembe nézek ezzel az ellenvetéssel is.

Hadd mondjak el egy régi anekdotát, mely megvilágítja azt a sokszor gunyosan felvetett kérdést is: hogy mit ér az, ha Is-

tentől kérjük fegyvereink megszentelését, győzelmet, hisz ellenfeleink is azt teszik, tehát ép az ellenkezőjét kérik annak, mint mi.

Élt valahol egy gazdag, de fukar ember, a kinek nagy tudománya miatt nagy tiszteletnek örvendő veje volt. Csak az apósa nem méltányolta kellőképpen nagy tudását, vagyona áldásában nem részesítette őt. Történt egyszer, hogy valamely befolyásos urnál protekcióra volt szükség, megkérte tehát vejét, hogy vesse latba érdekében nagy tekintélyét. A vő meg is teite, még pedig eredménygel. A befolyásos ur meg is ígérte az ügy támogatását a közbenjáró kedvéért. De beszélgetés közben magánügyei iránt érdeklődve, megadta a kissé gyámoltalan tudóstól, hogy apósa nem tartja távol tőle a megélhetésnek epeztő gondját. És az ilyen embert meri nekem ajánlani, tört ki most a harag belőle. Ilyen gazembert, ki olyan gyöngyembert nélkülözéseknek tesz ki! Jó, hogy tudok róla. Sajnálom, az ügyei nem fogom pártolni.

A mese alkalmazása ez: Száll az imádság a muszkák, a szerbek, az angolok stb. ajkairól is az ég kárpitja felé; már úgy tetszik, hogy fogantja van fohászuknak, de kívánságuk közelebbi körülményeit megvizsgálva, feléjük dörög az Úr haragos szava; És erre a háborúra, melyet ti okoztatok, akarjátok kijáratni az én áldásomat?! Jó, hogy felhívtátok rá figyelmemet! Lesz rá gondom, hogy pusztuljanak azok, a kik felelősek a sok-sok kiömlött véreért.

Sose féltsé, Kedves Szerkesztő Úr, a mi igaz ügyünket sem az angol zsidók imájától, sem azokétól, kik velük hitbeli közösséget nem vállalnak. Jó kezében van az Isten igazságszolgáltatása alól nem menekülhetnek a bűnösök. Hogy is mondja Ámosz profeta!

„Ha belefurnák magukat az alvilágba,

Onnan is felhozná őket kezén. Ha felszállnának az égbe,

Onnan is lehoznám őket. Ha elbujnának a Kármel tetején,

Ott is felkutatnám és kihoznám őket.

S ha elrejtőznének előlem a tenger fenekén

Ott is rájuk bocsájtánám a szörnyet, hogy megmarja őket.

(Ámosz 9, 2-3.)

De szabad-e azért elvitatnunk tőlük az imádkozás jogát, mikor önmagukon könnyítve Isten előtt öntik ki lelküket? Dr. Herz angol chiefrabbi neve már megfordult egyszer a világsajtóban. Két évvel ezelőtt, mikor hivatalába való beiktatása után első nyilvános szereplése szenzációt keltett. A „fehér rab-

szolgák“ problémájával és a nővédelemmel foglalkozott, Londonban 1913-ban tartott nemzetközi kongresszuson a canterburi érsek, a westminsteri bíboros érsek fejszólalásai után felhívta a kongresszus figyelmét az orosz hatóságok gyalázatosságára, kik a szpéiertvári és moszkvai egyetem zsidó női balgatóinak csak az esetben engedik meg a fölvetelt, ha a rendőrségtől a szeggyen jelvényt szerzik meg. S ha azt látja, hogy csak világosság, tudás után sóvárognak, de mégis tisztességes életmódot folytatnak, erőszakkal gondoskodik az igazolásról. Ide iktatom a fulmináns, nagy felháborodást és hangos „Gyalázat!“ kiáltásokat kiváltó beszédjének eme passzusát: „Ez a kongresszus oly közvéleményt teremthet, mely le bírja győzni a kozák bürokraták cinizmusát, mert ez a kongresszus festett öltött lelkiismerete a jelen emberiségnek.“

Azt hiszem, már eme tényből és a néhány szóból világosan kitűnik még egy a szívekbe és vesékbe is látó Röntgen-apparátus segítségével nélkül is, hogy ennek a férfianak — van hátgerince, hogy orosz hittestvéreinek szenvedései és nyomorusága iránt van érzéke. Mindenképen tiszteletet parancsoló egyenlőség. Az angol zsidók számottevő vezetői férfiai egyébként sokszor, a háboru kitörése előtt is tiltakoztak az ellen, hogy Anglia szövetkezik Európa lidercnyomásával, az orosz autokráciával, a barbárizmust támogatva.

Igaza van, K. szerkesztő úr, „elképzelné is rettenetes azt a lelki állapotot melyben az északi zsidóság szenved“; de el tudja-e képzelni azt a lelki meghasonlást, azt a lelki gyötrelmet is, mely erőt vehetett az angol, a franczi zsidókon és az ellenséges államok kulturemberein, mikor lelkiismeretük összeütközésbe jutott hazánk érdekeivel, mikor az mégis belement a végzetes kalandba. Meg tudja-e érteni azt a tragikus dilemmát, mely elé az ellenséges államok zsidósága és minden kulturembere (pl. Anatol France, Gorkij, Bernhard Shaw) állított: Szabad-e elítélni azt a gyermeket, a ki anyja mellé áll és azt idegenek támadása ellen megvédeni iparkodik akkor is, mikor önmagáról megfélekedve szégyent hozott önmagára és reá is! On K. szerkesztő úr, kinek minden cselekedetét a hazafiság szent tüze hevíti, nem tudná megérteni azt, hogy még az orosz zsidó is szereti hazáját, azt, hol bölcsője ringóit, melynek röggje, hantja borítja apái, gyermekei megkínzott testét; hogy szereti hazáját, bár

ezer kinszenvedés pokollá teszi életét i Bizony, a nostalgia betegjei ők, kik mindent feledve, mindent megbocsájtva az elnyomást és a gyalázatot, a kanemkát és a pogromot, hősi elszántsággal hálalmegvetéssel küzdöttek már — nem is egyszer az (orosz-török, orosz-japán háboruban is) a hűtlen hazáért, a mostoha atyuskáért is. — S ha vannak, akik lelkük dilemmáit úgy oldják meg, — mivel azt a kardot, mely gyilkosaik kezéből az övéjükbe került, forgatni képtelenek, — minden elkieseredésével az elnyomásnak, minden vággyával egy boldogabb jövőnek küzdeni, áldozni, élni és halni készek az emberiséget megváltó szent eszmékért, a szabadságért, a világosságért, az emberiségért, a kultúráért, a haladásért, a szeretetért, — ki az ki követ dobna rájuk!

Mi magyar zsidók hálásak vagyunk a gondviselés iránt, hogy hasonló dilemmától menten ölelkezhetik lelkünkben hazánk iránt való kötelességünk teljesítésének büszke tudata zsidó feladatunk parancsával, hogy azok oldalán küzdhetünk, kik egy a világhistoriában páratlan fegyveres erőki-fejtésben romba iparkodnak dönteni a civilizáció elé tartozott korosszusz. Ketszeresen „szent háboru az minékünk is, mert nemcsak honszeriemi, de a moszkovita rabszolgaságban szenvedő millió hittestvérek sorsára is gondolva ostromolhatjuk a zsidóság erődítéseit.

E boldogság örömebe, K. szerkesztő úr, — fölteszem, hogy nem bántó szándékkal — örömcseppet vegyített, kategorikusan, általam eleddig meg nem értett összefüggésben kijelentve: „... nem áll az semmiképen sem, hogy az angol zsidó angol, s muszka meg muszka.” Folytassam, kiegészítsem az egyszerű logikás következtetés után: a magyar zsidó nem magyar!?

Nem sértem meg azzal. K. szerkesztő úr, hogy e sajnos még sok, igazságra hivatott körökben is lappangó balvéleménnyel szemben, hogy a zsidó kozmopolita, hogy nem tudja-e igazán szeretni a hazát, hogy az egész világon otthon van s sehol sincs hazája, komolyam sikra szálljak. Elég arra utalnom, hogy e nagy idők, miket most élünk, erre nézve is igazi próbatétel alkalma Legalább egy fél millió zsidó katonára harcol különböző hadseregekben. Egy egész armádia szétszórva és egymás ellen fordítva. Zsidó zsidóval áll szemben a csatatéren és egyik sem gondol most erre, csak a hazájára, melyért harcol. A hazátlannak ócsáróit cionista is vérevel pe-

csételi meg hazájához való hűségét. S a magyar zsidó is természetesen ott van, a hová hagyományai, kötelességtudása, hálája és szeretete szólítja, az áldozni tudás véres sikságain és ott, ahol a mérhetetlen pusztulás sebeit kell kötözni.

Vagy kivétel talán a magyar zsidó. Sertődve utasítja vissza minden önérzetes zsidó ember az ismert vállveregető kijelentést: Te kivétel vagy, te különb vagy! A „kivételes,” a kiváltságos zsidó középkori reminiscencia.

Balvélemény az is, hogy a világ összes zsidósága a pénzpiac terén roppant erőt képvisel. Vadhajtása ez is a zsidó kozmopolitáságáról szóló előítéletnek. Egyszerű cáfolata a zsidók millióinak kimondhatatlan nagy szegénysége, nyomorusága. Igaz, egy zsidó költő multi-milliomosnak mondja a zsidót, de a könyvek multimilliomosának.

Nagy időköt élünk. Élet-halál harcot folytat a nemzet. Egyformán pirosan folyik a vér a naza védelmében. Adja az Isten, hogy diadal és áldás fakadjon nyomában! Ne foszlassuk szét a nemzetnek e gigászi életusában való egységéről, összeforrasztó szeretetéről szóló — legendát. Háboru van, — éljünk békességben!

Szerkesztő urnak kiváló tisztelője

Dr. Blumgrund Naftali
rabbi.

Adományok vöröskereszt kórházunk részére.

Gróf Keglevich Gáborné 100 korona. Jávorszky Valeria 4 korona.

Sivó Gyuláné 3 drb. hósapka, Bichter Béla 200 drb. szivar és 200 drb. cigaretta és 2 nagy doboz gyufa. Fekete Mihály 100 drb. porosz cigaretta. Verovszky József 2 l. tejföl, 2 l. feketekávé, Homoky Istvánné 10 fej káposzta, Teszary Lászlóné 3 l. tej, aszalt gyümölcs. Dr. Blumgrund Naftaliné 1 doboz vajjas pogácsa. Richter Károlyné 2 kg. cukor, 4 kg. rizs. Eckstein Ignácné 25 liter tej, 5 kg. cukor, Perjesi Jánosné 1 kanna tej. Tóth András földműves 5 liter tej, 20 drb. tojás. Lipák Mihályné 2 liter zsir, 2 l. tejföl, 2 kg. szappan, 14 tojás, 4 liter tej, 8 l. liszt, 5 l. turó, 2 kg. só.

Sült tésztát adtak: Háy Mórné 2-szer, özv. Altman Gyuláné, Frankenberg Hermanné, Csupkay Ferenczné, Szücs Istvánné.

Fekete kávékat adtak: Dobos Károlyné, Veverán Istvánné, Rich-

ter Béláné, Piros Jánosné, Wiener Ida, Osztroviczki Balázné, özv. Altman Gyuláné, Háy Mórné, Homoky Istvánné, Politzer Mihályné, Fábian Istvánné, Dr. Madarász Adorjáné, Liphay Arthurné.

Fogadják a nemes szívű adakozók hálás köszönetünket.

Gondnok.

Kérelem.

A hadvezetőség, illetve a hadügyminiszter időközönként megjelenő füzeteket bocsát ki, melyekben értesít a hadba vonultak, a harctéren lévők személyi viszonyairól. Idáig mintegy 350 füzet jelent meg, melyeket gondosan átvizsgáltam, azokból nemcsak a városunk beliekről, de az egész járásról nyilvántartást vezetnek, mely az érdekelt közönség rendelkezésére áll. Így akarom megkönyviteni a módokat, melyekkel az érdekeltek hozzátartozóikról értesítést szerezhetnek, mi által sok utánjárástól és költségeskedéstől kívántam közönségünket megkímélni.

Ezt a nyilvántartást tovább vezetnem már fizikai lehetetlenség, mert a mostani kivételes viszonyok sok más teendőket is róttak reám.

Sajnálom, ha eddigi munkálkodásom kárba veszne az által, hogy a folytatást be kell szüntetnem, más részt sok tájékoztatásnak és bizonytalanságnak lenne kitéve közönségünk azon része, kik más úton hozzátartozóikról tudomást nem szerezhetnek.

Ez után kérek föl tehát polgártársaim közül valakit, akinek viszonyai megengedik, napoként vagy időközönként megfelelő idővel rendelkeznek, hogy ezen munkálatokban segítségül jöjjön és e humánus eljárásban közre működjen.

Sok felzaklatott lelkiállapotok megnyugtatására, sok gond, aggodalom eloszlatására szolgál ezen közreműködés, nemesen érző s fenköltebb gondolkozású ember nemcsak kellemes szórakozást, de örömet lelheti benne és abban, hogy az egymástól elválasztott, egymástól elszakadt lelkek gondolatban való találkozásait elősegíti, sok kesergő szívnek megnyugvást szerez.

Temesközzy Gerzson
szerk.

Szerdahelyi János
könyvnyomdájában
egy tanuló felvéterik.

Mi újság?

— **A háboru és az egyház.** R. k. templomunkban tegnap ünnepélyes engesztelő gyászmise volt a csatában meghalt hősökért. Minden hónapban áldoz a kegyelet a megdicsőültek emlékének egy-egy ilyen Istentiszteleten s vasárnaponként hazánk oltalmáért tartatik megható ajtatosság. E fenséges gyakorlása a hazafias és egyben keresztényi szeretetnek szufolásig megtölti a templomot. Így lesz ez bizonyára ma is, mikor a pápa által egész Európára elrendelt bűnbánati nagy engesztelő nap tartatik a békéért. Ez alkalommal a pápa által írt imádsággal ajánljuk fel Isten oltalmába igaz ügyünket. „Uram, haligasd meg könyörgésünket!”

— **Az őriésről.** A Budapesti Köziöny mult heti számában egy miniszteri rendelet jelent meg, melyszerint a malmok buzát vagy rozst csak úgy őrlhetnek, ha a felek ugyanannyi kenyérpótlékot is visznek be őrlés végett. A buzából és rozsból a korpán felül 15.0% finomlisztet lehet kivonni. A buza és rozslisztet nem a malom keveri össze, hanem egyideűleg őrl meg a kenyér pótlékot, mint árpát és kukoriczát. Ezentul tehát a vām-őrlő malmok búzát és rozst csak úgy válalhatnak őrlésre, ha a fél megfelelő mennyiségű árpát vagy kukoriczát is visz magával s azt megis őrlíteti és egyideűleg adhatja ki mind két őrléményt. A ki ezen rendelet eilen vét, kihágást követ el és az 1914 évi 50 t. cz. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600. koronáig terjedhető pénz bírsággal büntetetik. Hát ez igen okos dolog, mert, elvégre a hazáért ehetünk egy kissé barnább kenyeret is, mikor katonáinknak sokszor semmijen sem jut. Csak az a hiba, hogy az őriemény nem a malomban kevertetik össze, mert akinek van elég buzája, meg rozszsa, az bizony nem fogja összekeverni, hanem a megőrlött pótlékot vagy eladja, vagy a jószágáival eiet meg. Hisz a gabona maximális árának megszábasánál is van elég visszaélés, mert a gazda vagy nem adja el sehogy sem a gabonáját, vagy ki egyezik a vevővel szűralatt, aki aztán még is bele megy az üzletbe, kivált a tavaszi vetés alkalmával, mert máskép se árpát, se zabot nem vethet. Mindig fél intézkedéseket csinálunk s így a kitűzött cél alig érhető el.

— **Népmozgalmi adatok** a mult hóról. Az elmult hóban a születések száma 66 (mult évben 41.) Rkath. 55, reform. 7, izr. 3. Házasság kötötetett 5. (mult évben 15.) Rkath. párok között 4. ref. párok közt 1. Elhalt 32 egűen (m. é. 27.) Rkath. 27, ref. rm. 2, izr. 3. Ezek közű ragályos betegségben 5 halt el, egy ónakasztás folytán.

Üzlet áthelyezés és megnyitás.

Alólirott tisztelettel hozom tudomásra, hogy a városháza épületében lévő üzletemet a **takarékpénztár palotájába** helyeztem át, mely alkalommal kibővitem azt **fűszer** és **csemege** árukkal, továbbá különféle **borok, sörök, égetett szeszek, sajtok, honi és prágai sonka, halak és ásványviz** készletekkel.

Üzletem vezetésére — mely teljesen ujonnan s a legnagyobb izléssel van berendezve — sikerült megnyernem sárbogárdi NÉMETH GYULA fővárosi kereskedő urat, kinek 30 évi szakismertete és gyakorlata biztosítja a legpontosabb és a legtisztább kiszolgálat.

Ajánlom magamat és új üzletemet a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe és jóakaratába.

MÜLLER MÓR.

Uj temetkezési vállalat

nyílt meg a kaszárnya közép épületében.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája

ABONY (Pestmegye) kaszárnya épület

Ajánlja teljesen ujonnan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT

bármiféle nyomtatványok elkészítésére, a legolcsóbb árak mellett.